

DLV Plant: 'Aandelen kopen kan voor zetmeelteler interessant zijn'

Maximaal aantal aandelen in referentiejaar

Voor de zetmeelteler is 2011 het referentiejaar voor de hoogte van de ontkoppelde steun in 2012 en 2013. Moet hij nu aandelen kopen en wat mogen ze dan kosten? Of moet hij andere stappen zetten? DLV Plant heeft een programma ontwikkeld om de individuele situatie van telers door te rekenen.

Verwisselden in 2008 de aandelen van Avebe nog voor niets van eigenaar, inmiddels kosten ze 500 euro per stuk. Ze staan op Marktplaats zelfs voor 1.000 euro. „Er is maar weinig aanbod”, zegt Bert Huizinga van DLV Plant. Komend teeltjaar is het referentiejaar voor de zetmeelsteun die telers in elk geval de twee jaar daarna nog krijgen. „Er zijn telers die

denken dat ze in 2011 zo veel mogelijk land moeten huren om zo veel mogelijk aardappelen te leveren, maar dat bepaalt niet de referentie. Het gaat erom hoeveel zetmeel de teler in dat jaar volgens het teeltcontract aan Avebe mag leveren. Dat bepaalt hoeveel steun hij krijgt in 2012 en 2013”, legt Huizinga uit.

Jan de Vries, akkerbouwer in Dedemsvaart, heeft met Huizinga het rekenprogramma van DLV Plant ingevuld om de gevolgen van de veranderingen te weten en met Huizinga van gedachten te wisselen over de zetmeelteelt op zijn bedrijf. De Vries heeft in maatschap met zijn vrouw Klara de Vries-Bloemhof een akkerbouwbedrijf van 80 hectare in eigendom. Tot

Akkerbouwer Jan de Vries (links) laat Bert Huizinga van DLV Plant doorrekenen wat de veranderingen in zetmeelbeleid betekenen voor zijn bedrijf.

en met 2009 was het bedrijf 96 hectare groot. Naast zetmeelaardappelen telen ze 26 hectare suikerbieten en 14 hectare graan. „We hadden altijd ruim 50 hectare zetmeelaardappelen”, zegt De Vries. Het bedrijf stopt met de huurgrond en bovendien is 8,8 hectare grond inclusief toeslagrechten verkocht. „We blijven 1 op 2 aardappelen telen. In 2011 hebben we 39,4 hectare zetmeelaardappelen.”

2,3 Aandelen per hectare

Nu het bedrijf minder zetmeelaardappelen gaat telen, zit het ruim in de aandelen. Met 39,4 hectare en negentig aandelen heeft het bedrijf 2,28 aandelen per hectare. „Dat zit net binnen de toegestane hoeveelheid”, zegt Huizinga. „Toeval”, lacht De Vries. Wie meer dan 2,3 aandelen per hectare heeft, wordt gekort op de zetmeelsteun die hij op zijn geleverde aardappelen krijgt. Gemiddeld leveren telers 1,8 aandeel per hectare vol. De Vries voldeed met zijn negentig aandelen en een zetmeelareaal van 50 hectare precies aan die norm. „Wie ongeveer dat aantal aandelen per hectare heeft, kan in een gemiddeld jaar aan de leveringsplicht voldoen. Dat betekent dat je dan ook in aanmerking komt voor de premie op quotumvulling, als Avebe die uitbetaalt”, zegt Huizinga.

De Vries kan niet de hoeveelheid aardappelen leveren waarmee hij aan de leveringsplicht voor 2,3 aandelen per hectare voldoet. Hij is benieuwd wat hij met de aandelen op zijn bedrijf moet doen. „Nog niet verkopen”, zegt Huizinga. Volgens hem is het geen probleem dat het bedrijf het maximale aantal aandelen heeft. „In 2011 krijg je nog zetmeelsteun uitbetaald op de levering van zetmeel aan Avebe. Doordat je niet voldoende zetmeel levert, loop je de eventuele premie op quotumvulling mis; rond 2.000 euro. Maar de extra aandelen tellen wel mee voor je referentie. In

2012 en 2013 wordt de zetmeelsteun ontkoppeld. Dat betekent dat de zetmeelsteun wordt uitbetaald over de toeslagrechten die de teler op 15 mei 2012 op zijn naam heeft staan. Hoe meer leveringsrechten in 2011, hoe hoger het steunbedrag in de jaren daarna. Daarvoor hoef je in 2012 en 2013 geen zetmeelaardappelen te telen, al geldt dan natuurlijk wel de leveringsplicht op aandelen.”

Om te berekenen hoeveel het aantal aandelen De Vries oplevert, moet eerst de zetmeelsteun worden berekend. De hoogte van het steunbedrag per aandeel is afhankelijk van het gemiddelde onderwatergewicht van zijn zetmeelaardappelen in de laatste drie jaren. „Dat was 495 gram”, zegt De Vries, „maar dit jaar zit ik op 460. Het is een slecht jaar. Lage onderwatergewichten, een lagere opbrengst en veel rot - als zetmeelteler mis je daardoor zomaar 20 procent.” Met een onderwatergewicht van 460 gram komt het driejarig gemiddelde op 482 gram, berekent Huizinga. Bij dat onderwatergewicht krijgt het bedrijf per aandeel 535 euro zetmeelsteun per aandeel, als dat is volgeleverd. Ruim 48.000 euro per jaar.

Toeslagrechten

In de jaren daarna wordt deze referentie verdeeld over de toeslagrechten die het bedrijf heeft op 15 mei 2012. De referentie wordt niet verdeeld over toeslagrechten die een teler huurt; wel over rechten die hij verhuurt. De huurder van toeslagrechten deelt mee in de verdeling van de zetmeelsteun. „Een teler kan zijn toeslagrechten indikken door voor 15 mei 2012 toeslagrechten te verkopen”, tipt Huizinga. Voor telers die hun bedrijf op relatief korte termijn willen inkrimpen, kan dat interessant zijn.

Bij De Vries wordt de 535 euro zetmeelsteun per aandeel verdeeld over zijn 72 bedrijfsto-

slagrechten. „Dat betekent dat er per toeslagrecht 667 euro kan bijkomen. Bruto”, zegt Huizinga. De toeslagen zijn bruto, omdat de modulatie er nog afgaat. Die is nu 8 procent, maar gaat omhoog naar 10 procent. Het kan zelfs stijgen naar 20 procent, als de politiek daarvoor kiest.

Aandelen kopen

Bijkopen van aandelen is voor De Vries geen optie, omdat hij al op bijna 2,3 aandelen per hectare zit. Wie minder aandelen per hectare heeft, kan volgens Huizinga overwegen om bij te kopen. „Elk aandeel levert je twee jaar een plus op de bedrijfstoelag op. Wat er na die twee jaar gebeurt, is onduidelijk. Wat je kunt betalen voor de aandelen, is afhankelijk van hoe hoog je de risico's inschat en wat je met het bedrijf wilt doen. Als je het teeltareaal gelijk wilt houden, moet je voldoende aandelen hebben. De kans is groot dat de te leveren hoeveelheid aardappelen per aandeel gaat dalen.”

De Vries wil zijn areaal niet uitbreiden. „Ik denk eerder aan extensiveren; een bouwplan van 1 op 3 in plaats van 1 op 2. Aardappelteelt vraagt veel werk en is risicovol. Stel dat ik met 1 op 3 een hoger saldo per hectare haal, dan kan ik het areaal suikerbieten uitbreiden. Surplusbieten leveren in 2011 evenals dit jaar 25 euro per ton op. Dat kan best uit.” Huizinga heeft daarbij zijn bedenkingen. „Alle alternatieven voor 1 op 2 zijn al eens doorgerekend, maar het bedrijfssaldo blijft het hoogst bij 1 op 2 aardappelteelt.”

Het is ook mogelijk dat de fabriek de extensivering inzet. De verwachting is dat de productie van Avebe zakt van 700.000 ton zetmeel naar 550.000 ton. „Als ze dat realiseren door per aandeel minder aardappelen af te nemen, dan kom ik met 2,3 aandelen per hectare aardig in de buurt”, meent De Vries. ■

Veranderingen in zetmeelsteun

Tot en met 2011 krijgen de telers zetmeelsteun; 14 euro per ton aardappelen die ze leveren. Avebe krijgt 4 euro evenwichtspremie per ton geproduceerd zetmeel. Inclusief deze 18 euro aan steunbedragen beuren de boeren volgens de prognose 56 euro per ton zetmeelaardappelen.

Met ingang van 2012 vervallen zowel de evenwichtspremie als de zetmeelsteun per hectare. De telers krijgen de steun in 2012 en 2013 volledig uitbetaald in de vorm van toeslagrecht, waarvan de hoogte is gebaseerd op het referentiejaar 2011. Dat is de zogeheten ontkoppeling. Na 2013 verandert het gehele Europese landbouwbeleid en ligt de zetmeelsteun verder onder vuur.

